

נהלי התאמנות בחקירות פרטיות

(פורסם ביום: 21.1.2019 ; עודכן לאחרונה ביום: 18.11.2024)

מבוא

סעיף 4 א(4) לחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972 (להלן: "החוק") מתנה קבלת רישיון חוקר פרטי בהתאמנות במשרד לחקירות פרטיות בעל רישיון בתוקף, לפחות 3 שנים. תקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (רישום מתאמנים ופיקוח על התאמנות), תשל"ב-1972 מסדירות את אופן ההתאמנות.

כלל ההוראות החלות על חוקרים פרטיים, חלות על מתאמנים בחקירות פרטיות. ראו נוהל אמות מידה להתנהלות העוסקים בחקירות פרטיות המפורסם באתר ובפרט, את הוראותיו של הקוד האתי שאומץ על ידי הוועדה לרישוי חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (להלן: "הוועדה") ביום 23.05.2010 המוסיף לחובות המפורטות בחוק והתקנות.

א. התנאים להירשם כמתאמן בחקירות פרטיות

כדי להירשם כמתאמן בחקירות פרטיות, יש להגיש בקשת התאמנות אצל מאמן מסוים. בעת בדיקת הבקשה להתאמן נבדקים כל התנאים הקבועים בסעיף 4 לחוק לקבלת רישיון חוקר פרטי ובכלל זה התנאי של 12 שנות לימוד, בדיקת רישום פלילי (הן למבקש להירשם כמתאמן, הן למאמן) וכן נערכת בדיקה אם למאמן יש עבר משמעתי או תלונות תלויות ועומדות נגדו. אם הוועדה שוקלת שלא לאשר את הבקשה להתאמנות היא מזמנת את המאמן והמבקש להתאמן, לפי הצורך, לשימוע.

יודגש, כי עד קבלת אישור הבקשה להירשם כמתאמן, באפשרות המבקש לעבוד כשכיר במשרד לחקירות פרטיות, אך אסור לו לבצע פעולות המזוהות עם סמכויותיו של החוקר הפרטי או פעולות הנדרשות ממתאמן במקצוע זה. האמור חל גם על תקופת הביניים המתרחשת במצבים בהם מתאמן הפסיק התאמנותו אצל מאמן אחד, והגיש בקשה לאישור המשך ההתאמנות אצל מאמן אחר וטרם נענה.

לאחר אישור הבקשה להירשם כמתאמן, ניתן יהיה להכיר בימים בהם המבקש עבד במשרד החקירות הפרטיות כימי התאמנות – וזאת החל מהיום הנזכר בהודעת המאמן על תחילת העסקה או יום הגשת הבקשה – לפי המאוחר מבניהם. אם הבקשה להירשם כמתאמן לא תאושר על ידי הוועדה, לא ניתן יהיה להכיר בימי העסקה במשרד לחקירות פרטיות כימי התאמנות, כלל.

□□□□□□□□ □□□□□□□□, 15 □□□□□□ □□□□□□□□, □□□□□□□□, 34445 □□□□□□□□

9134302

מענה טלפוני בימים א' עד ה' בין השעות 00:00-16:00 ☎ 08-6831677 📠 02-6467936

@ glicense@justice.gov.il 📧 חוקרים פרטיים ושירותי שמירה

ב. תקופת ההתאמנות הנדרשת לקבלת רישיון חוקר פרטי

סעיף 4א(4) לחוק קובע כי על מנת לקבל רישיון חוקר פרטי יש להשלים התאמנות בחקירות פרטיות במשך 3 שנים מתוך 6 השנים שקדמו לבקשה (ברציפות או לסירוגין).

במניין שש השנים האמורות, על המבקש לסיים את תקופת ההתאמנות או לקבל פטור מהתאמנות וכן לעבור את הבחינה בדיני ישראל ואתיקה מקצועית בהצלחה. בהתקיים תנאים מצטברים אלה, משתכללת זכאותו של המבקש לעלות בפני הוועדה לצורך דיון בבקשה לקבלת רישיון חוקר פרטי.

בהחלטה מיום 12.9.2023 הבהירה הוועדה כי תקופת הזמן להשלמת התנאים שתוארו, המוגבלת ל- 6 השנים, תספר החל מיום תחילת ההתאמנות או מועד קבלת הפטור (ע"פ אישור הוועדה) ועד ליום ביצוע הבחינה אותה עבר המבקש בהצלחה או יום השלמת תקופת ההתאמנות הנדרשת, לפי המאוחר. בהקשר זה, תשומת הלב כי תוקפו של אישור על פטור מהתאמנות מוגבל ל- 3 שנים ממועד האישור.

ג. עבודה נוספת למתאמן

בהתאם להוראת תקנה 10א(א) לתקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (רישום מתאמנים ופיקוח על התאמנות), התש"ל"ב-1972 לא יעבוד מתאמן בתקופת התאמנותו עבודה קבועה אחרת, אלא בהיתר מאת הוועדה. לפיכך, על מתאמן המבקש לעבוד בעבודה נוספת (עבודה חדשה, או להמשיך בעבודה שהחל לפני אישור התאמנותו) עליו להגיש בקשה מפורטת לוועדה ובה פירוט בדבר הפעולות הנדרשות בעבודה הנוספת, הזמן המוקצה לה ואופן חלוקת יום העבודה בין ההתאמנות לעבודה הנוספת ברמה השבועית והשעתיית. על המבקש לצרף לבקשתו את אישור מהמאמן והסכמתו לבקשה, כמו גם פירוט כיצד העבודה הנוספת של המתאמן לא תפגע בהתאמנות. ככל שהאישור מבוקש בגין עבודה נוספת כשכיר, על המבקש להציג אישור מאת מעסיקו בעבודה הנוספת, כי אין מניעה מצידו בשילוב העבודה הנוספת עם התאמנות בחקירות פרטיות.

למותר לציין, הוועדה רשאית שלא להביא בחשבון תקופת התאמנות בה עבד המתאמן ללא היתר ממנה.

ד. חובת יחסי עובד-מעביד בין המאמן למתאמן

ביום 27.7.16 קיבלה הוועדה החלטה לפיה בין המאמן למתאמן מתקיימים יחסי עובד מעביד, ועל המתאמן להיות מועסק כשכיר אצל המאמן, תוך שמירה על זכויותיו של העובד על פי דיני העבודה ובכלל זה – תשלום שכר מינימום לכל הפחות, הפרשות לקרן פנסיה, ביטוח לאומי ובריאות, הבראה, ימי מחלה וחופשה.

00000000, 00000000 '00, 000000 0000 15, 0000 0000, 0000 34445,

9134302

מענה טלפוני בימים א' עד ה' בין השעות 00:00-16:00 ☎ 08-6831677 📠 02-6467936

@ glicense@justice.gov.il ✉ [חוקרים פרטיים ושירותי שמירה](mailto:glicense@justice.gov.il)

תשלום השכר למתאמן צריך להיות על ידי תלוש משכורת כדין.

ההחלטה התקבלה לאחר ניתוח דוחות פיקוח מהשנים 2012-2016 מהם עלו ממצאים לפיהם מתאמנים עובדים בתחום באופן שאינו תואם לכוונת המחוקק: המתאמנים עובדים כפרילנסרים, לעיתים ישירות מול הלקוח ומקבלים את שכרו ישירות מהם; המתאמן הרשום אינו המאמן בפועל; מאמנים מעסיקים מתאמנים ללא תשלום שכר בטענה שמדובר בתקופת לימוד; שכר המתאמן נגזר מהתמורה שמקבל המאמן מהלקוח; תשלום שכר כולל עבור תקופה כללית ללא פירוט חודשי העבודה כך שלא ניתן לדעת עבור אילו עבודות בדיוק ניתן השכר; תשלום התמורה בעד עבודת המתאמן באמצעות צד ג' (למשל: בן הזוג או הורה של המתאמן מוציא את החשבוניות); תשלום למתאמן באיחור ניכר; מתן טובת הנאה שוות כסף כתחליף לתשלום תמורה בעד העבודה; עבודת המתאמן בעבודה נוספת ללא אישור הוועדה ועוד.

ועדת הרישוי הדגישה כי המתואר לעיל אינו עולה בקנה אחד עם הוראות חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, תשל"ב-1972 והוראות תקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (רישום מתאמנים ופיקוח על ההתאמנות), תשל"ב-1972 ועומד בניגוד לתכלית ההתאמנות, שהינה הכשרה ופיקוח אישיים של המתאמן ע"י המאמן. הוועדה סבורה כי מצב דברים זה מקורו, בין היתר, ביחסי עבודה בלתי מוסדרים בין מאמנים למתאמנים הרווחים היום בשוק החקירות הפרטיות, שעומדים גם בניגוד לדיני העבודה.

לאחר שהוועדה בחנה את הסוגייה על כל היבטיה ושקלה את השיקולים שהובאו בפניה, אימצה הוועדה את עמדת משרד הכלכלה, האחראי על הסדרת דיני העבודה במדינה, ולפיה יחסי העבודה בין מאמן ומתאמן הם יחסי עבודה של עובד מעביד. משמעות הדבר היא, כי על המתאמן להיות מועסק כשכיר אצל המאמן, תוך שמירה על זכויותיו של העובד על פי דיני העבודה ובכלל זה – תשלום שכר מינימום לפחות, הפרשות לקרן פנסיה, ביטוח לאומי ובריאות, הבראה, ימי מחלה וחופשה. תשלום השכר למתאמן צריך להיות על ידי תלוש משכורת כדין.

על ציבור המאמנים חלה חובה לנהוג על פי דיני העבודה ולהסדיר את יחסי העבודה שלהם עם המתאמנים בהתאם.

הוועדה הנחתה את המפקחים על ההתאמנות לבדוק במסגרת הפיקוח את יחסי העבודה בין המאמן למתאמן. העסקה בניגוד לאמור לעיל היא בניגוד לדיני העבודה, על כל המשתמע מכך, ותהווה גם שיקול מהותי בהפעלת סמכותה של הוועדה באשר להכרה בהתאמנות המתאמן ובכשרותו של החוקר הפרטי לאמן. אכיפת הוראה זו תחל מיום 1.3.2017.

תשומת הלב, כי עדת הרישוי החליטה כבר ביום 28.4.2008 כי ככלל, היה ויתברר לוועדה כי בעל משרד חקירות פגע באופן שיטתי בזכויות עובד, ובכלל זה אי תשלום שכר מינימום, הועדה תביא זאת בין שיקוליה, בדונה בחידוש רשיונו של אותו משרד.

ה. חובת דיווח ההתאמות חצי שנתית

מידי חצי שנה צריך המאמן להגיש, באופן מקוון, דיווח תקופתי על ההתאמות עד לסיום ההתאמות אצלו. הוועדה שמה דגש על הגשת דיווחים תקינים במועד ואף דורשת מהמאמן הסברים בכתב או במסגרת שימוע כאשר הדיווח מתעכב או אינו תקין.

ביום 8.7.2014 החליטה ועדת הרישוי כי קיימת חובה להגיש את דוחות ההתאמות התקופתיים במועד המחייב. הדוחות התקופתיים הם כלי מרכזי להתחקות אחרי עבודת ההתאמות ואיכותה ולכן תקפיד על קבלת הדוחות התקופתיים בזמן, כתנאי לאישור תקופת ההתאמות.

הוועדה תחליט, לפי העניין, האם לזמן את המאמן או המתאמן לשימוע לצורך בירור אופן השלמת דוחות ההתאמות. במקרים המתאימים, הוועדה תשקול להפעיל את סמכותה באשר לאי אישור של המאמן לאמן מתאמנים בכלל או מתאמנים נוספים לתקופות קצובות או הכרה חלקית בתקופת ההתאמות.

ו. אופן ההתאמות בחקירות פרטיות

בהחלטת הוועדה מיום 22.8.13 פרשה הוועדה את תקנות ההתאמות באופן אשר יתאים לשינויים הטכנולוגיים ולשינוי סביבת העבודה בה פועלים החוקרים הפרטיים, מאז הותקנו התקנות בשנת 1972. סביבת העבודה מתאפיינת כיום בשימוש באמצעים טכנולוגיים חדשניים ובתקשורת אלקטרונית לרבות דואר אלקטרוני, שיחות ועידה ושיחות וידאו, ובמעבר מתקשורת בלתי אמצעית לתקשורת מקוונת ודיגיטלית. גם התקשורת בין המתאמן למאמן השתנתה בשל כך, וכיום איננה פרונטלית בהכרח.

אמנם גם בעבר חלק ניכר מפעילותם של החוקרים הפרטיים לא בוצעה ליד שולחן העבודה ובשעות "משרדיות", והתאפיינה בעבודת שטח כוללת, בין היתר, תשאול עדים במקום הימצאם, מעקבים ואיסוף ראיות בכל שעות היממה, אך כיום התעצמה מגמה זו. בשנים האחרונות, מבוצעת עבודת חקירות רבה גם באמצעות האינטרנט ובאמצעים אלקטרוניים אחרים באופן שאינו תלוי בהכרח בנוכחותו הפיזית של המאמן או המתאמן במשרד החקירות.

משכך, הוועדה סבורה כי הפירוש הקודם שניתן לתקנות ההתאמות, לפיו נדרשת נוכחות פיזית קבועה של המתאמן בשעות הבוקר והצהריים, במשרדו הפיזי של המאמן אינה עולה בקנה אחד עם המציאות הקיימת, ולכן מוצאת הוועדה לנכון לפרש את התקנות באופן שיהיה תואם את כוונת המחוקק ואת הזמן גם יחד:

□□□□□□ □□□□□□, '□□ □□□□ □□□□ 15, □□□□ □□□□, □"□ 34445, □□□□□□

9134302

מענה טלפוני בימים א' עד ה' בין השעות 00:00-16:00 ☎ 08-6831677 ☎ 02-6467936

@ glicense@justice.gov.il ✉ [חוקרים פרטיים ושירותי שמירה](mailto:glicense@justice.gov.il)

1. **מקום ההתאמנות** - הוועדה קובעת כי מקום בו כתוב בתקנות "משרדו של המאמן" יפורש כמשרדו הפיזי של המאמן וכן כל מקום שקבע המאמן לביצוע עבודת החקירה של המתאמן על כל הכרוך בכך.
 2. **מפגש המאמן עם המתאמן** - מאמן ומתאמן יפגשו אחת לשבוע, לכל הפחות, במשרדו הפיזי של המאמן לצורך מתן הנחיות על עבודת המתאמן ופעם נוספת, לכל הפחות, באופן פיסי.
 3. **תיעוד** – המאמן יתעד בכתב את ועדי הפגישות והפיקוח שהוא עורך עם המתאמן וידווח עליהן במסגרת הדיווח החצי-שנתי שעליו להגיש לוועדה על פי התקנות. רשימות אלו יעמדו לעיון המפקח על המתאמנים לבחינה ובירור בדבר טיב ההתאמנות.
 4. **שליטה, פיקוח והדרכה** - על המאמן להכשיר ולהדריך את המתאמן בתחומי החקירה בהם עוסק המשרד הן במישור המקצועי של ביצוע עבודת החקירות והן בהעמדת המתאמן על החובות והמגבלות המוטלות על חוקר פרטי על פי הדין. המאמן והמתאמן יקיימו ביניהם תקשורת שוטפת, והמאמן יהיה זמין לתת מענה מקצועי למתאמן ולהנחותו ככל הנדרש.
 5. על המאמן להודיע למתאמן על שעות הימצאותו במשרד או במקום שבו יוכל המתאמן ליצור עמו קשר בעת שיזדקק להנחייתו.
 6. בהתאם לתקנות, מתאמן יעסוק בהתאמנות לפחות 30 שעות בשבוע.
 7. מתאמן יוכל להעדר למשך 30 ימים, בנוסף ל- 30 ימי מחלה העומדים לזכותו וכן 30 ימי מילואים בכפוף להצגת אישור מתאים. כמו כן, ניתן להיעדר לרגל חופשת לידה.
- ועדת הרישוי הבהירה בהחלטה מיום 18.5.11 כי מתאמן אינו חייב להיות מלווה בכל צעדיו על ידי המאמן, ובלבד שהוא מונחה ומפוקח על ידי המאמן בפעילותו, כפי שהדבר נהוג ומקובל גם במקצועות אחרים הדורשים תקופת אימון.

ז. פיקוח על מתאמנים

הוועדה מפקחת על ציבור המתאמנים באמצעות מפקחים חיצוניים מטעמה. המפקחים עורכים ביקורת במשרד המאמן ומדווחים לוועדה בטופס ייעודי. במקרים בהם מתגלה תקלה משמעותית בביקורת מזמנת הוועדה את המאמן והמתאמן לשימוע בפניה. המפקח ימליץ לוועדת הרישוי אם להכיר או שלא להכיר בתקופת ההתאמנות או בחלק ממנה.

ח. כמות המתאמנים הרשומים אצל מאמן

תקנה 5 לתקנות חוקרים פרטיים ושרותי שמירה (רישום מתאמנים ופיקוח על התאמנות), התשל"ב 1972, קובעת כי מאמן יכול לאמן מתאמן אחד בלבד, זולת אם התירה לו הוועדה לאמן מתאמן נוסף.

ביום 7.8.2006 הוועדה קבעה כי מאמן יכול לאמן מתאמן נוסף (שני) בתנאים הבאים:

- ✓ הוותק המקצועי של המאמן.
- ✓ המאמן אימן מתאמן בודד (ראשון) במשך תקופה של שלוש שנים לפחות;
- ✓ לא נמצאו ליקויים באימון, בדיווח התקופתי על ההתאמנות, או בתשלום רישיונותיו במהלך התקופה. הוועדה רשאית לתת אישור למתאמן נוסף למרות סעיף זה, בהתאם לשיקול דעתה.
- ✓ על המאמן להחזיק ברישיון משרד לחקירות פרטיות; לחלופין, אם הוא שכיר – להיות שכיר להחזיק ברישיון משרד לחקירות פרטיות בכפוף לאישור על העסקתו כמנהל צוות חוקרים שכיר במשרד לחקירות פרטיות.
- ✓ יובאו בחשבון תלונות שהוגשו נגד המאמן בתקופה קודמת;

ט. הפסקה והמשך התאמנות בחקירות פרטיות:

מתאמן שסיים **לפחות שלוש שנות התאמנות** בחקירות פרטיות נדרש להסדיר מול מאמנו את סיום ההתאמנות ולדאוג כי תוגש הודעת המאמן על סיום ההתאמנות למחלקת חוקרים פרטיים (התאמנות). הודעה על סיום התאמנות הכרחית לצורך קידום עניינו של המתאמן במסלול לקבלת רישיון חוקר פרטי.

הועדה החליטה ביום 28.4.2008 שעם קבלת דיווח על סיום התאמנותו של מתאמן ובמהלך בדיקת בקשתו לקבלת רישיון חוקר פרטי, יהא רשאי המתאמן להוסיף ולעבוד כמתאמן אצל מאמנו, עד לקבלת החלטת הועדה בעניין מתן הרישיון. היה והחליטה הועדה שלא לאשר את מתן הרישיון, יפסיק המתאמן עבודתו לאלתר.

כמו כן, אם הוגשה הודעה על סיום ההתאמנות, אך המתאמן מעוניין להמשיך את התאמנותו אצל אותו מאמן לפרק זמן נוסף מכל סיבה אחרת שאינה המתנה להחלטת הוועדה בדבר קבלת רישיון חוקר פרטי (המתנה לבחינה, צבירת ניסיון נוסף, צורך ברציפות תעסוקתית אחרת וכו') על המתאמן להגיש בקשה מנומקת לוועדת הרישוי וזו תשקול אם להאריך את ההתאמנות ומה פרק הזמן להמשיכה.

אם סיים המתאמן שלוש שנות התאמנות ומעוניין להמשיך ולהתאמן בחקירות פרטיות אצל אותו מאמן, המאמן לא יגיש הודעה על סיום ההתאמנות אלא יעדכן את מחלקת חוקרים פרטיים, יחד

עם המתאמן, על רצונו להמשיך את ההתאמנות והצורך בכך. במקרה זה, ממשיכות לחול על המתאמן והמתאמן כלל חובות הפיקוח, לרבות חובת הגשת דיווח חצי-שנתי למחלקה. לא יוגש דיווח חצי שנתי, לא תוכר תקופת ההתאמנות.

על המתאמן להביא בחשבון שיקוליו כי לצורך קבלת רישיון חוקר פרטי, הוועדה תביא בחשבון התאמנות של שלוש שנים לפחות מתוך **שש השנים** שקדמו ליום ביצוע הבחינה אותה עבר המבקש בהצלחה או יום השלמת תקופת ההתאמנות הנדרשת, לפי המאוחר.